

Ilomantsin kunnan talousarvio 2025 ja taloussuunnitelma 2026-2027

Kunnanhallitus 2.12.2024 § 181
Kunnanvaltuusto 9.12.2024 §

Sisällysluettelo

1	Ilomantsin kunnan visio ja strategian painopistealueet.....	3
2	Toimintaympäristö	4
2.1	Väestö	4
2.2	Elinvoima ja työllisyys	5
2.3	Hyvinvointi ja terveys	6
3	Ilomantsin kunnan organisaatio	7
4	Konserni ja konserniyhtiöt.....	8
5	Ilomantsin kunnan tavoitteet ja talousarvion perustelut	10
5.1	Kuntien taloudellinen tilanne ja haasteet.....	10
5.2	Ilomantsin taloustilanne ja tulevaisuuden näkymät	11
5.3	Ilomantsin kunnan tavoitteet	12
6	Talousarvion sitovuus	14
7	Lainanotto.....	14
8	Taloussuunnitelman osat	14
8	Tulos- ja rahoituslaskelma	16
9	Käyttötalous	18
9.1	Kunnanvaltuusto	18
9.2	Tarkastuslautakunta	19
9.3	Kunnanhallitus	20
9.4	Hyvinvointilautakunta.....	22
9.5	Kuntaympäristölahtakunta	25

1 Ilomantsin kunnan visio ja strategian painopistealueet

Ilomantsin kunnan visio

Ilomantsi idässä on turvallinen ja yritteliäs hyvien yhteyksien paikka, jossa on ilo elää ja tehdä työtä.

Kuntamme vuonna 2030 on turvaa, yritteliäisyyttä, yhteyksiä ja työtä - kaikkea tätä ilolla idästä alla olevan runon sanoin:

Hyvinvointi hyvä homma
Hiihtoladut himonamme
Latusilla lasketellen
Terveyttä edistämme.

Uimahalli unelmamme
Liikunta lisäämässä.
Kuntalaisten kunnan vuoksi
Kaiken ikäisten iloksi.

Kasvatusta koulutusta
Opetusta oivallista
Vunukoista varttuneempiin
Varsin hyvin järjestämme.

Elinvoimaa erityistä
Erämaista etäältäkin
Kuidun kautta kuljetamme
Tahi pyörillä perille.

Konsernissa kokoamme
Yhtiöissä yhdistämme
Toimintamme, taloutemme
toivotuksi tulokseksi.

Luonto meille voiman lähde
Luovuus lahja lumoava.
Palvelut on paikallansa
Kaiken kansan yltämissä.

Kulttuurilla korotamme
Karjalaista laulumaata
Uuden polven parahaksi
Vanhan väen virkeydeksi.

Elinvoima

Ilomantsin elinvoima on yhdistelmä kekseliästä yrittäjyyttä, uutteria työntekijöitä, yhteiseloä ympäristön kanssa ja digitalisaatiota osana arkea.

Ilomantsilainen yrittäjyys perustuu alueemme luontaisille vahvuuksille. Hyödynnämme luonnonvaroja ja elämme tasapainossa ympäristön kanssa. Meillä on monipuolista osaamista, josta syntyy yritystoimintaa.

Menestyäkseen yrityksen tarvitsevat tilaa ja työvoimaa. Huolehdimme siitä, että yrityksille varataan riittävästi niiden käyttöön sopivia tontteja. Lupaprosessimme ovat sujuvat.

Digitalisaatio on osa arkea ja työtä. Pinta-alaltaan laajassa kunnassamme osataan hyödyntää digitalisaation mahdollistamat etätyön mahdollisuudet.

Talous ja omistajaohjaus

Tasapainoinen talous on hyvinvoivan kunnan perusta. Kuntamme organisaatorakenne muuttuu maailman mukana, sillä olemme nopeita reagoimaan. Uskomme moniosaajuuteen ja lisäämme tuottavuutta.

Kunnan omistamien yhtiöiden omistajaohjaus on jämääkkää ja tavoitteellista. Hallitusten jäsenillä on yhtiöiden toimialaan liittyvää kokemusta ja osaamista, jota hyödynnetään yhtiöiden päätöksenteossa.

Hyvinvointi

Ilomantsissa jokaisella on hyvä elää. Kuntapalvelut ovat saatavilla siellä ja silloin, kun niitä tarvitaan; sekä lähipalveluina että sähköisesti. Pidämme ympäristön viihtyisänä ja turvallisena. Kannustamme jokaista pitämään huolta omasta ja läheistensä hyvinvoinnista.

Lisäämme työllisyyttä yhteistyökumppaneidemme kanssa. Tapahtumia ja toimintaa järjestämme yhteistyössä järjestöjen ja kansalaisten kanssa.

2 Toimintaympäristö

2.1 Väestö

Ilomantsin kunnan väkiluku vuoden 2024 alussa oli 4 405 henkilöä. Alkuvuodesta elokuun loppuun 2024 väkiluku on laskenut viidellä henkilöllä. Tulomuuton suunta on ollut positiivinen. Mikäli väestönkehityksen suunta säilyy, on väkiluvun laskeminen aiempia vuosia hitaampaa. Kahden prosentin alenemalla kunnan väkiluku olisi vuoden 2025 lopussa 4 317 henkilöä.

Ilomantsin kunnan väestöstä lähes 47 % eli 2 017 henkilöä on yli 65-vuotiaita. Alle 15-vuotiaita on noin 8,73 % väestöstä.

2.2 Elinvoima ja työllisyys

Elinvoima

Elinvoiman ylläpitäminen ja kehittäminen haastaa koko Itä-Suomea. Viime syksyyn verrattuna Pohjois-Karjalan yrityssektorin kokonaisliikevaihto laski 1,8 %. Kuitenkin tilanne on viime vuoden loppupuoliskon tilannetta parempi.

Maakunnan ja seututason liikevaihtolukuja ovat vetäneet alas erityisesti teollisuuden ja rakentamisen heikentyneet tilanteet. Huomionarvoista on muovituotteiden valmistuksen liikevaihdon kasvu. Myös palvelualoilla ja kaivostoiminnassa oli kasvua.

Inflaation hidastuminen ja korkojen lasku ounastelevat muutosta parempaan. Itäisen Suomen investointien ja kasvun tueksi laadittu itäisen Suomen ohjelma tunnistaa Itä-Suomen toimialojen kasvun ja kehityksen haasteet. Ohjelman toteuttaminen vaatii pikaisia käytännön toimenpiteitä. Esimerkiksi ohjelmassa ehdotettu erityistalousalue vauhdittaisi investointeja ja yritysten sijoittumista Itä-Suomeen.

Kuntatasolla yritysten tilanne on ollut maakunnan kokonaistilannetta vakaampi, ja verotulokehitys on ollut ennakoitua parempaa. Kunta pyrkii turvaamaan paikkakunnan yritysten toimintaedellytyksiä jatkossakin kunnan ja Business Joensuu Oy:n välisellä ajantasaisella elinkeino- ja yrityspalvelusopimuksella, jolla kunta hankkii yritysten neuvonta- ja opastuspalvelut Business Joensuu Oy:ltä täyden palvelun pakettina. Kaikki Business Joensuun yritysasiantuntijat ovat ilomantsilaisten yrittäjien käytettävissä. Nimetty kuntavastaava asiantuntija palvelee yrittäjiä Ilomantsissa paikallisesti.

Business Joensuun vuoden 2025 toiminnan pääpaino Ilomantsissa on maaseudulla toimivien mikro- ja pienyritysten toiminnan uudistamisessa. Tavoitteena on tukea yrityksiä kasvussa ja edistää kilpailukykyä. Uudet yritykset ohjataan Business Joensuun käynnistyspalvelusta eteenpäin valmennusohjelmiin, jotka tukevat yritysten kasvua ja kehitystä. Tulevina vuosina toiminnassa tullaan huomiomaan TE-2024-uudistus sekä liittämään Business Joensuun yrityspalvelut osaksi maakunnallista ekosysteemiä.

Omistajanvaihdosta suunnitteleville yrityksille tarjotaan Business Joensuun omistajavaihdospalveluita, joissa omistajanvaihdokset voidaan toteuttaa kustannustehokkaasti ja matalalla kynnyksellä. Business Joensuu edistää neutraalisti omistajavaihdosprosessissa kaupan molempia osapuolia. Myytäviä yrityksiä tuodaan esille sähköisissä välityspalveluissa paikallisesti ja valtakunnallisesti. Business Joensuu käy läpi alueella myynnissä olevat yritykset vuoden 2025 aikana. Näin pyritään jouduttamaan kauppojen toteutusta. Muita teemoja ensi vuonna ovat teollisuusyritysten kasvun tukeminen ja tarvittaessa yhtiöittämisen taustaselvityksissä tukeminen.

Työllisyys

TE2024-nimellä valmisteltu työllisyys- ja elinkeinopalvelujen uudistus astuu voimaan vuoden 2025 alussa, jolloin työllisyysalueet aloittavat toimintansa. Pohjois-Karjala muodostaa yhden työllisyysalueen, jonka isäntäkuntana toimii Joensuun kaupunki. Vastuuviranomaisena toimii 15-jäseninen Pohjois-Karjalan työllisyysalueen lautakunta, jossa Ilomantsin kunnalla on yksi jäsen. Lautakunta toimii Joensuun kaupunginhallituksen alaisuudessa.

TE-palveluja maakunnassa tarjotaan neljällä palvelualueella. Ilomantsi kuuluu Joensuun seudun

kuntien palvelualueeseen yhdessä Kontiolahden, Liperin, Outokummun, Polvijärven ja Heinäveden kanssa.

Uudistuksen astuessa voimaan valtion palveluksessa työskennellyt TE-henkilöstö siirtyy isäntäkunta Joensuun alaisuuteen ja sijoittuu maakunnan toimipisteisiin sopimuksen mukaisesti. Ilomantsin työllisyyspalvelujen toimipiste sijoittuu kunnanvirastolle. Palvelupisteessä työskentele kaksi TE-palvelujen asiantuntijaa. Kunnanvirastolla toimii myös Luotsi Ilomantsi palvelupiste, joka on osa TNO - Tietoa, neuvontaa ja ohjausta pohjoiskarjalaisten menestykseksi -hanketta. Luotsin palvelut ohjaavat työhön, koulutukseen ja uran suunnitteluun liittyvissä asioissa.

Työkykykoordinointi on sisällytetty kunnan hyvinvointikoordinaattorin tehtäväkuvaan. Nuorten kesätyöllistäminen jatkuu kunnan organisoimana. Palkkatukityöllistämisen tilalle haetaan uusia työllistämisen mahdollisuuksia selvittämällä kuntien yhteistyönä yhteiskunnallisen yrityksen perustamisen ja toiminnan vaihtoehtoja.

TE-palvelujen uudistaminen luo isoja haasteita työttömyyden hoitoon, sillä kunnan osuus työttöminä olevien työnhakijoiden kustannuksista astuu voimaan jo 100 työttömyyspäivän jälkeen.

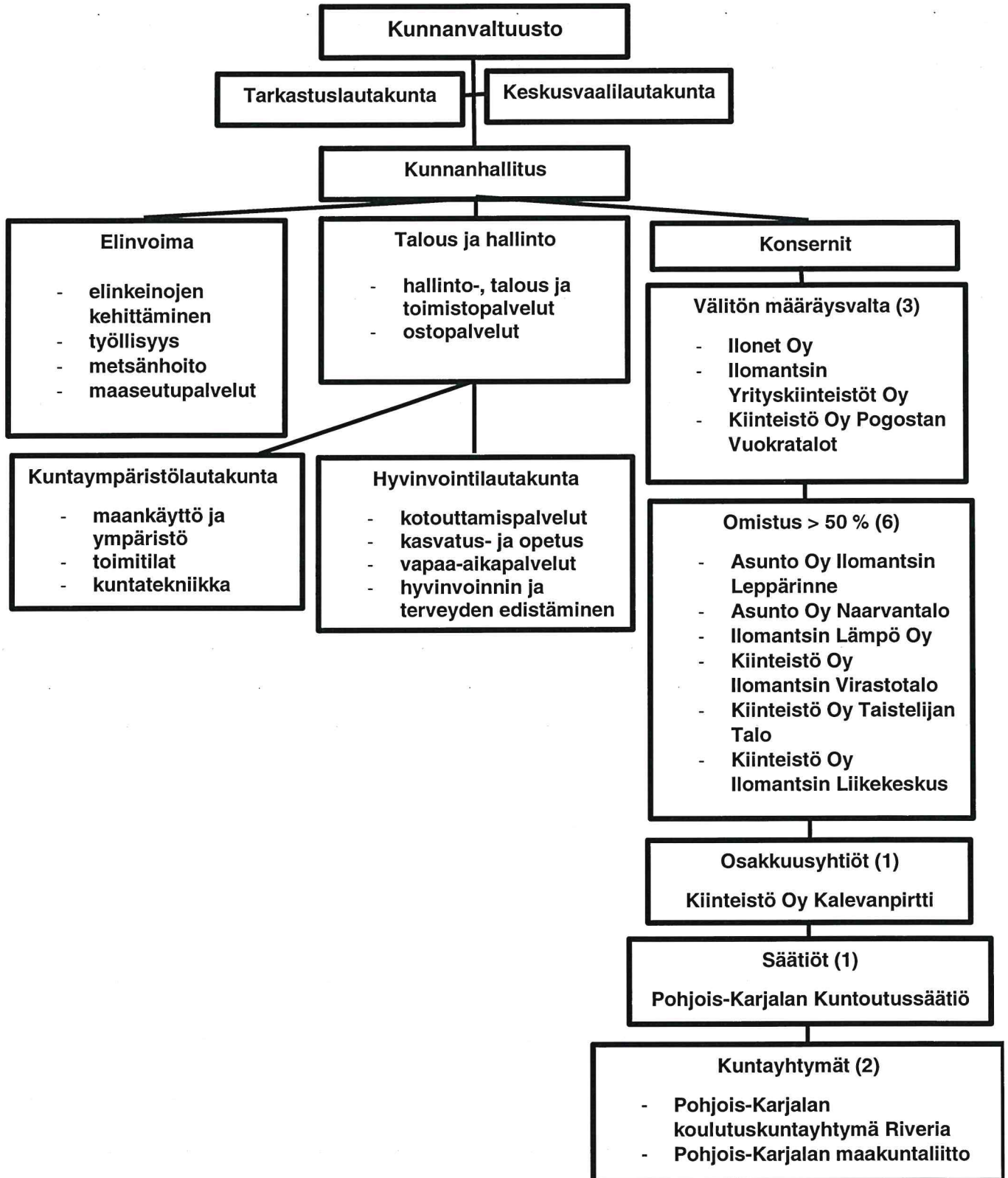
Syyskuun lopussa Pohjois-Karjalan ELY-keskuksen alueella oli 9 225 työtöntä työnhakijaa, joista 500 oli lomautettuja. Edelliseen vuoteen verrattuna työttömiä oli 4,4 % enemmän. Työttömien osuus työvoimasta maakunnassa oli 12,9 % ja koko maassa 10,4 %.

Hyvinvointi ja terveys

Kunnilla on lakisääteinen velvoite seurata väestönsä hyvinvoinnin tilaa, tunnistaa terveyteen ja hyvinvointiin liittyviä haasteita, määrittää hyvinvoinnin edistämisen strategiset tavoitteet ja tavoitteita tukevat toimenpiteet sekä edistämisen vastuutahot. Pohjois-Karjalan kuntien, hyvinvointialueen ja maakuntaliiton työnjako on määritelty sopimuksessa yhdyspintarakenteista, toimintamalleista ja tiedonkultasta. Ilomantsin kunnan terveyden ja hyvinvoinnin suunnittelua, edistämistä ja raportointia sekä järjestöyhteistyötä koordinoi hyvinvointikoordinaattori.

Kunnan laaja hyvinvointikertomus hyväksytään valtuustokausittain. Valtuustokauden 2021-2025 hyvinvoinnin tavoitteet on esitetty valtuustokaudeksi hyväksytyssä Hyvinvointikertomus 2021-2025 –asiakirjassa. Talousarvion tavoitteisiin on kirjattu hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen keskeiset vuositaso tavoitteet. Kunnanvaltuusto seuraa tavoitteiden saavuttamista vuosittain hyvinvointikertomuksen vuosiraportin muodossa. Valtuustokauden 2025-2029 hyvinvointikertomuksen suunnittelu on loppusuoralla ja se tulee päätöksentekoon alkuvuonna 2025.

3 Ilomantsin kunnan organisaatio

4 Konserni ja konserniyhtiöt

Konsernilla tarkoitetaan kuntaa ja sen tytäryhteisöjä. Tytäryhteisö on yhteisö, jossa kunnalla on kirjanpitolain 1 luvun 5 §: ssä tarkoitettu määräysvalta. Kunnan määräysvallassa olevaan säätiöön sovelletaan kuntalain tytäryhteisösäännöksiä.

Ilomantsin kuntakonserniin kuuluu kolme 100 %: sesti kunnan omistamaa yhtiötä: Kiinteistö Oy Pogostan Vuokratalot, Ilomantsin Yrityskiinteistöt Oy ja Ilonet Oy. Kunnalla on yli 50%: n omistusosuus ja siten määräysvalta kuudessa yhtiössä. Lisäksi kunnalla on yksi osakkuusyhtiö, Kalevanpirtti Oy, jossa kunnan omistusosuus on 46,5%. Yhtiöiden lisäksi kuntakonserniin kuuluu Pohjois-Karjalan kuntoutussäätiö. Ilomantsin kunta on jäsenenä kahdessa kuntayhtymässä.

Kuntastrategiaan kirjattu omistajaohjauksen päälinjaus on kunnan omistamien yhtiöiden omistajaohjauksen jämäkkyys ja tavoitteellisuus. Kuntayhtiöiden ja -yhteisöjen hallitusten jäsenillä pitää olla yhtiöiden toimialaan liittyvää kokemusta ja osaamista, jota hyödynnetään yhtiöiden päätöksenteossa.

Kunnan omistajaohjaus huolehtii, että tytäryhteisöjen toiminnassa otetaan huomioon kuntakonsernin kokonaisuus. Kunnanvaltuuston 26.11.2018 § 45 hyväksymä konserniohje on kunnan omistajaohjauksen keskeinen väline, jossa annetaan määräykset muun muassa konsernivalvonnasta, raportoinnista, rahoituksesta, keskitettyjen konsernitoimintojen järjestämisestä ja riskienhallinnasta.

Tytäryhtiöiden ja kunnan määräysvaltaan kuuluvien yhteisöjen on raportoitava toiminnastaan ja taloudellisesta tilanteestaan kaksi kertaa vuodessa. Ensimmäinen raportti on annettava kesäkuun lopun tilanteen mukaisena ja toinen raportti joulukuun lopun tilanteen mukaisena. Tämän lisäksi edellä mainittujen yhtiöiden ja yhteisöjen tulee toimittaa kunnanjohtajalle ja kirjanpitoon talousarvonsa ja toimintasuunnitelmansa vuosittain ennen niiden lopullista hyväksymistä.

Vuoden 2024 tavoitteena ollut konsernirakenteen tiivistämiseen tähtäävä selvitystyö on tehty ja vuonna 2025 on konkreettisten toimenpiteiden aika. Tavoitteena on yhtiöittää Pohjois-Karjalan hyvinvointialueelle vuokratut tilat sekä muita kuntayhtiöitä kunnan yritys kiinteistöyhtiöön sekä hyvinvointialueelle vuokratut asumispalvelujen tilat kunnan vuokrataloyhtiöön. Yhtiöittämisellä haetaan kunnan konserniyhtiöiden lukumäärän vähentämistä ja toimintojen tarkoituksenmukaista järjestämistä.

Jokaisen kuntakonserniin kuuluvan yhtiön tavoitteena on edistää ja tukea yhtiöittämisen toimenpiteitä.

Kunta asettaa yhtiöille ja yhteisöille seuraavat yksilöidyt tavoitteet:

Ilonet Oy

Yhtiön tavoitteena on pitää valokuituverkko hyvässä kunnossa huolehtimalla keskuslaitteiden päivittämisestä sekä liittymä-/asiakasmäärä nykytasolla toimialueen talouksien määrän pienentyessä.

Kiinteistö Oy Pogostan Vuokratalot

Yhtiön tavoitteena on pitää riittävä määrä asuntoja vuokrauskelpoisina siten, että vuokrausehdot täyttävät asunnonhakijat saavat vuokra-asunnon. Yhtiö korjaa kohteita kysyntää vastaavasti.

Asunto Oy Leppärinne ja Asunto Oy Naarvantalo

Yhtiöiden tavoitteena on perustoiminta.

Ilomantsin Yrityskiinteistöt Oy

Yhtiön tavoitteena on pitää yritystilat vuokrattavassa kunnossa ja muuttaa niitä tarvittaessa vuokraajien tarpeita vastaaviksi.

Ilomantsin Lämpö Oy

Yhtiön tavoitteena on lämmönjakelun turvaaminen uudella liiketoimintamallilla, jossa yhtiö jakelee ja laskuttaa hankkimansa tukkulämmön kuluttajille.

Kiinteistö Oy Ilomantsin Liikekeskus

Yhtiön tavoitteena on perustoiminta.

Kiinteistö Oy Ilomantsin Virastotalo

Yhtiön tavoitteena on talouden vakauttaminen ja korjaustoimenpiteiden toteuttaminen priorisoinnin pohjalta.

Taistelijan Talo Oy

Yhtiön tavoitteena on perustoiminta.

Pohjois-Karjalan Kuntoutussäätiö sr.

Kuntoutussäätiön tavoitteena on ylläpitää hyvinvointialueelle vuokratut sotetilat.

5 Ilomantsin kunnan tavoitteet ja talousarvion perustelut

5.1 Kuntien taloudellinen tilanne ja haasteet

Hallitus on asettanut tavoitteeksi kuntahallinnon rahoitusaseman asettumisen lähelle tasapainoa tai hieman alijäämäiseksi vuonna 2027. Hallitusohjelman mukaan valtio sitoutuu kompensoimaan kunnille asetettavat uudet tehtävät ja velvoitteet sekä mahdolliset tehtävien laajennukset rahoittamalla ne täysimääräisesti tai purkamalla muita velvoitteita. Hallituksen veroperusteisiin tekemien muutosten verotuottovaikutus kompensoidaan kunnille.

Peruspalvelujen valtionosuuslain mukaan tehtävien ja velvoitteiden laajennuksiin sekä uusiin tehtäviin osoitetaan 100-prosenttinen valtionosuus. Valtion rahoitusvastuun täysimääräinen toteutuminen edellyttää myös sitä, että uusien tai laajentuvien tehtävien ja velvoitteiden vaikutukset kuntatalouteen arvioidaan realistisesti. Huomiota tulee kiinnittää myös tehtävä- ja velvoitemuutosten henkilöstövaikutuksiin, koska kunta-alan palkansaajien eläköityminen on nopeaa ja työvoimatilanne vaihtelee paljon toimialoittain ja alueittain.

Pääministeri Petteri Orpon hallituksen hallitusohjelman mukaan kuntien rahoituksen ja valtionosuusjärjestelmän kokonaisuus uudistetaan vastaamaan kuntien uutta roolia ja sote- ja TE-uudistusten jälkeistä tilannetta. Kuntien toimintaedellytysten vahvistamiseksi hallitus on myös käynnistänyt ohjelman, jonka tavoitteena on karsia kuntien toiminnan ja tehtävien mitoitusta ja toteutustapojen yksityiskohtaista sääntelyä. Lisäksi käynnissä olevaa kiinteistöverouudistusta jatketaan hallitusohjelman mukaisesti. Kiinteistöverouudistuksen päämääränä on saattaa rakennusten ja maapohjien verotusarvot vastaamaan paremmin niiden todellisia käypiä arvoja.

Kuntien välinen eriytyminen näkyy entistä enemmän myös kuntakentän näkymien eriytymisenä. Lapsi- ja nuorisoluokkien pienenemisen myötä tarvittaneen entistä enemmän kuntien välistä yhteistyötä koulutuspalvelujen järjestämisessä. Myös osaavan työvoiman saatavuuden varmistaminen edellyttää uusia palveluiden järjestämistapoja. Näiden kehityssuuntien ja heikkenevien talousnäkökymien myötä investointien tarkan tarveharkinnan tärkeys kunnissa korostuu.

Kuntien peruspalvelujen valtionosuuteen osoitetaan 3,2 mrd. € vuonna 2025 ja 3,3 mrd. € vuonna 2028. Valtionosuuden taso vuonna 2025 pienenee syksyn 2023 julkisen talouden suunnitelmasta 178 M€. Valtionosuuteen osoitetaan 277 M€:n lisäys, jolla pehmennetään marraskuussa 2023 tehtyyn sote-siirtolaskelman tarkistukseen liittyvää valtionosuusvähennystä.

Rahoituksen tasoa nostaa vuonna 2025 voimaan tuleva TE-palvelujen uudistus, johon liittyen kuntien peruspalvelujen valtionosuuteen siirretään yhteensä 874 M€ määrärahoja työ- ja elinkeinoministeriön sekä sosiaaliministeriön pääluokista.

Yksi suurimmista hallituksen kuntatalouteen suoraan kohdistamista leikkauksista on valtionosuuksien yhden prosenttiyksikön indeksijarru vuosina 2024-2027, minkä seurauksena valtionosuudet pienenevät 48 M€ vuonna 2025, 79 M€ vuonna 2026 ja 111 M€ vuonna 2027.

Toimintatuotot kasvavat painelaskelmassa keskimäärin prosentin vuodessa vuosina 2025-2028. Verotulot säilyvät kuntahallinnon merkittävimpänä tulolähteenä siitä huolimatta, että ne sote-uudistuksen seurauksena likimain puolittuivat. Toimintamenot kasvavat vuosina 2024-2027 pääasiassa hintojen kasvun vuoksi, sillä koulutuksen, mukaan lukien varhaiskasvatuksen, palvelutarve pysyy kehysvuosina laskevana syntyvyyden laskun ja ikäluokkien pienenemisen vuoksi.

5.2 Ilomantsin taloustilanne ja tulevaisuuden näkymät

Kuntastrategian mukaisesti tavoitteena on tasapainoinen talous.

Vuoden 2024 tuloveroprosentti oli 8,40 ja kunnanvaltuusto päätti 11.11.2024 vuoden 2025 tuloveroprosentiksi 8,6 %. Veroprosentin nosto kasvattaa verotuloja 147 000 €:lla. Kunnan vuoden 2025 verotulot ovat noin 6 M€. Kunnan taseeseen on kertynyt 9,5 M€ kumulatiivista ylijäämää. Vuonna 2024 astui voimaan kaivosmineraalivero, josta odotetaan ensimmäisen kerran verotuottoa vuonna 2025.

Kunta varautuu vuoden 2025 investointeihin lähes 2,4 M€:lla. Ensi vuoden suurin investointi on vesi-huollon turvaaminen saneeraamalla ja uudisrakentamalla vuosina 2024 – 2025. Investointiin varataan 1,7 M€ vuodelle 2025 ja 1,4 M€ vuodelle 2026. Kunta teki jo vuoden 2020 tilinpäätöksessään 0,5 M€ investointivarausten vesitornin rakentamiseen. Uusi koulurakennus suunnitellaan vuonna 2025, ja koulun rakentamiseen varaudutaan 5 M€ investointimäärärahalla vuonna 2026.

Kunnanhallituksen vuoden 2024 talousarvion painopistealueena oli konsernirakenteen selvitystyön käynnistys ja koordinoiminen. Kunta kilpailutti selvitystyön, ja selvityksen tehnyt BDO Auditor Oy on esitellyt tulokset valtuustolle. Vuonna 2025 toteutetaan yhtiöittämisen käytännön toimia muun muassa sote-tilojen osalta. Lausunnolla olleen hallituksen esityksen mukaan kuntien ja kuntayhtymien hyvinvointialueelle vuokraamien toimitilojen yhtiöittämisestä ei suoritettaisi varainsiirtoveroa.

Hyvinvointialueiden perustamisen vaikutukset kunnille alkavat hiljalleen realisoitua. Sote-kiinteistöjen yhtiöittäminen, tyhjilleen jäävien tilojen kohtalo ja kiinteistöihin liittyvät taloudelliset vaikutukset haastavat kunta. Mahdollisesti tyhjilleen jäävien kiinteistöjen ja yhtiöittämisen aiheuttamien haasteiden lisäksi edessä on vuokrasopimuksen ehtojen uudelleen neuvottelu hyvinvointialueiden käyttöön jäävien tilojen osalta.

Sote-tilojen yhtiöittäminen ja kuntakonsernin rakenteen tiivistäminen vaikuttaa kuntaympäristölautakunnan alaisiin toimintoihin ja määrärahoihin. Suunnitelmavuodesta 2026 lähtien sote-kiinteistöjen osalta vuokratuotot laskevat ja toimintakulut pienenevät.

Julkisten työvoimapalveluiden järjestämisvastuu työ- ja elinkeinotoimistoilta siirtyy kunnille 1.1.2025. TE-palveluista tulee vuoden 2025 alussa osa jokaisen kunnan lakisääteisiä tehtäviä ja sitä kautta osa jokaisen kunnan peruspalveluja. Uudistuksessa kunnille muodostuu uusi valtionosuustehtävä, jonka rahoitus on yleiskatteisessa valtionosuudessa. Kunnanhallitus päätti kokouksensa 6.5.2024 §:ssä 76, ettei kunta hae työsuhteisiin palkkatukea vuonna 2025. Palkkatuen käyttämisen mahdollisuus säilyy yrityksillä, säätiöillä ja järjestötoimijoilla.

5.3 Ilomantsin kunnan tavoitteet

Näkökulma	Menestystekijä	Arviointikriteerit	Tavoite 2025
Vaikuttavuus ja palvelukyky	Palvelujen järjestäminen	Asiakastyytyväisyyskyselyt; kansalaisopiston asiakaskysely	70 % vastaajista tyytyväisiä
	Toimiva asiointiliikenne Kylätoiminta	Asiointiliikenne Kylätoimikuntien avustukset	Asiointi 1 kerta/viikko Perusavustus jokaiselle hakijakylälle
	Luontaisille vahvuuksille perustuva yritystoiminta	Omistajanvaihdosten aktiivinen edistäminen	Omistajanvaihdospalveluiden aktiivinen tarjoaminen/Business Joensuu Oy käy läpi myynnissä olevat yritykset ja markkinoi niitä myyjän kanssa sovitulla tavalla
		Aktiivinen asiakashankinta keinoina tilaisuudet, kampanjat ja yritysvierailut	Tavoitetaan 100 yritystä/asiakasta, näistä 50 yrityksen/asiakkaan kanssa pitkäkestoinen asiakkuus, jossa tavoitteena uusia yrityksiä, omistajanvaihdoksia, kasvua ja kilpailukykyä
	Talousveden laatu	Täyttää laatuvaatimukset	Täyttää STM:n asetuksen mukaiset raja-arvot
	Rakennuslupa	Joustava ja sujuva prosessi	Lupapäätös kolmen kuukauden jälkeen lopullisen hakemuksen jättämisestä
	Hiilineutraalius	Puhtaan energian hyödyntäminen kunnan uudiskoh-teissa	Aurinkolämmön hyödyntäminen
	Energiasäästöt ja energiatehokkuus	Kunnan energiatehokkuusso-pimus KETS	Energiankulutuksen vähentäminen 7,5 % vuoden 2025 loppuun mennessä
Näkökulma	Menestystekijä	Arviointikriteerit	Tavoite 2025
Resurssien hallinta	Tasapainoinen ja joustava talous	Ylijäämä	Vähintään 9,5 M€
	Toiminnan tehokkuus ja taloudellisuus	Tarjonta vastaa palvelutarvetta	Henkilöstöresurssien kohdentaminen palvelutarpeita vastaavaksi
	Henkilöstöresurssien varmistaminen	Avoimet virat/ toimet	=> vähintään 1 kelpoinen hakija/avoin tehtävä
		Ennenaikaiset eläköitymiset	< 1 % vakinaisista

	Kiinnostava työnantaja	Kelpoiset työntekijät	> 95 %
Näkökulma	Menestystekijä	Arviointikriteerit	Tavoite 2025
Osaaminen ja henkilöstö	Osaaminen ja henkilöstön työhyvinvointi	Sairauspoissaolot	<10 pv (työpäivää)

Näkökulma	Menestystekijä	Arviointikriteeri	Tavoite 2025
		Työhyvinvointikysely	Hyvä (3)
		Kehityskeskustelut	Henkilöstön kehityskeskustelut vuosittain
		Palkitseminen ryhmissä ja yksilöinä	Yksi työntekijäryhmä ja kolme työntekijää
		Työterveyshuolto netto/ työntekijä	Enintään 500 €
		Täydennyskoulutus	2 pv/työntekijä
Näkökulma	Menestystekijä	Arviointikriteerit	Tavoite 2025
Prosessit ja rakenteet	Kunnallisen demokratian toimivuus	Luottamushenkilöiden ja viranhaltijoiden yhteistyön itsearviointi	3
	Edunvalvonta	Maakunnallisissa tehtävissä	> 4 luottamushenkilöä
		Yhteiskuntasuhteet	kontaktit > 5 tahoja
		Tiestön kunto	ympärivuotinen kunnossapito
Näkökulma	Menestystekijä	Arviointikriteerit	Tavoite 2025
Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen	Aktiiviset ja hyvinvoivat kuntalaiset	Elintapaohjaus	Ylipainoisten 2-16 -vuotiaiden lasten ja nuorten osuus vähenee 10 % vuoden 2023 tasosta
		Kaatumisten ehkäisy	Ennaltaehkäisevät toimenpiteet kaatumisen ehkäisyyn yhteistyössä hyvinvointialueen ja järjestötoimijoiden kanssa. Liukkauden torjunta kunnossa.
		Harrastus- ja virkistystoiminnan tarjonta	Jokaisella ikäryhmällä mahdollisuus edulliseen tai ilmaiseen harrastukseen
		Osallisuuden kasvattaminen	Osallistavan budjetin määrärahalla toteutetaan matalan kynnyksen tapahtumia ja tilaisuuksia
		Järjestöavustukset	Matalan kynnyksen toiminnan tukeminen

6 Talousarvion sitovuus

Talousarvioon merkityt menot ja tulot sisältävät sekä ulkoiset että sisäiset menot ja tulot.

Talousarvioon merkityt menot ja tuloarviot sekä tavoitteet ovat sitovia seuraavalla tavalla:

Käyttötalousosa

Käyttötalousosa on toimielimiin nähden sitova bruttomääräisenä.

Investointiosa

Investointiosa on määrärahan ja tuloarvion osalta sitova

- irtaimen omaisuuden osalta toimielimittäin investointisuunnitelman mukaisesti,
- kiinteän omaisuuden osalta yli 300.000 €:n hankkeet ja uudisrakennushankkeet, joihin investointisuunnitelmassa on merkitty S –kirjain (hankekohtaisesti sitova) ja
- muun kiinteän omaisuuden osalta tehtäväalueittain investointisuunnitelman mukaisesti.

Rahoitusosa

Kunnanhallitusta sitoo rahoitusosan pitkäaikaisen lainan lisäyksen määrä.

7 Lainanotto

Kunnanhallitus päättää enintään talousarvion rahoitusosan osoittaman pitkäaikaisen lainan ottamisesta.

8 Taloussuunnitelman osat

Tuloslaskelma

Tuloslaskelma osoittaa kunnan toiminnallisen tuloksen.

Tuloslaskelman välitulokset:

Toimintakate ilmoittaa paljonko käyttötalouden kuluista jää katettavaksi verotuloilla ja valtionosuuksilla.

Vuosikate on kunnan kokonaistulorahoitusta kuvaava välitulos ja se ilmoittaa, riittääkö kunnan tulorahoitus kattamaan käyttöomaisuuden poistot (käytännössä, riittääkö tulorahoitusta investointeihin).

Tilikauden tulos on tilikaudelle jaksotettujen tulojen ja menojen erotus, joka lisää tai vähentää kunnan varauksia tai vapaata omaa pääomaa.

Tilikauden ylijäämä/alijäämä on kunnan talouden tulos järjestelyerien (rahasto- ja varausmuutosten) jälkeen.

Rahoituslaskelma

Rahoituslaskelmalla osoitetaan kuinka paljon kunnan varsinaisen toiminnan ja sen investointien nettokassavirta on ylijäämäinen tai alijäämäinen.

Rahoituslaskelman avulla kootaan tulorahoitus, investoinnit, anto- ja ottolainaus sekä muu rahoitustoiminta yhteen laskelmaan.

Käyttötalousosa

Käyttötalousosassa varataan määrärahat toiminnasta aiheutuviin kustannuksiin ja asetetaan tuloarviot toimielimille. Valtuusto ohjaa toimintaa asettamalla valtuustotasoisia toiminnallisia tavoitteita määrärahojen puitteissa.

Investointiosa

Investointiosassa valtuusto hyväksyy irtaimen ja kiinteän omaisuuden määrärahat ja tuloarviot hankkeille. Investoinnit suunnitellaan rahoitusmahdollisuuksien mukaan.

Tulos- ja rahoituslaskelma

	TP 2023	TA+MUUT. 2024	KH 2025	Ero%	SV1 2026	SV2 2027
TALOUSARVION TULOSLASKELMA						
TOIMINTATUOTOT						
MYYNITUOTOT	1 678 066	1 833 069	1 797 845	-1,9	1 830 612	1 864 033
MAKSUTUOTOT	249 145	178 700	170 820	-4,4	174 236	177 719
TUET JA AVUSTUKSET	290 438	222 427	303 014	36,2	308 974	315 055
MUUT TOIMINTATUOTOT	2 970 619	2 851 599	3 039 691	6,6	1 963 766	1 994 463
TOIMINTATUOTOT	5 188 269	5 085 795	5 311 370	4,4	4 277 588	4 351 270
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN						
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	54 691	54 000	24 000	-55,6	24 480	24 970
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	54 691	54 000	24 000	-55,6	24 480	24 970
TOIMINTAKULUT						
HENKILÖSTÖKULUT	-7 983 939	-8 079 508	-7 694 241	-4,8	-7 797 980	-7 948 240
PALKAT JA PALKKIOT	-6 346 411	-6 353 823	-6 143 542	-3,3	-6 224 869	-6 344 638
HENKILÖSIVUKULUT	-1 637 528	-1 725 685	-1 550 699	-10,1	-1 573 111	-1 603 602
ELÄKEKULUT	-1 415 105	-1 470 967	-1 346 292	-8,5	-1 366 020	-1 392 524
MUUT HENKILÖSIVUKULUT	-222 422	-254 718	-204 407	-19,8	-207 091	-211 078
PALVELUJEN OSTOT	-5 038 147	-5 618 281	-5 793 410	3,1	-5 712 939	-5 822 522
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-1 440 177	-1 308 540	-1 374 216	5,0	-1 254 121	-1 264 700
AVUSTUKSET	-802 781	-820 500	-1 061 860	29,4	-1 064 737	-1 086 032
MUUT TOIMINTAKULUT	-2 557 411	-2 592 816	-2 720 327	4,9	-2 746 852	-2 801 441
TOIMINTAKULUT	-17 822 454	-18 419 645	-18 644 054	1,2	-18 576 629	-18 922 935
TOIMINTAKATE	-12 579 494	-13 279 850	-13 308 684	0,2	-14 274 561	-14 546 695
VEROTULOT						
VEROTULOT	10 518 507	9 859 800	10 232 000	3,8	10 402 320	10 576 046
VALTIONOSUJEDET						
VALTIONOSUJEDET	4 989 300	3 842 605	4 189 263	9,0	4 273 048	4 358 509
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT						
KORKOTUOTOT	8 755	3 443	0	-100,0	0	0
MUUT RAHOITUSTUOTOT	613 782	506 742	423 734	-16,4	425 209	426 714
KORKOKULUT	-374 267	-300 100	-368 300	22,7	-375 666	-383 179
MUUT RAHOITUSKULUT	-37 551	-40 942	-35 692	-12,8	-36 406	-37 134
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	210 719	169 143	19 742	-88,3	13 137	6 401
VUOSIKATE	3 139 032	591 698	1 132 321	91,4	413 944	394 261
POISTOT JA ARVONALENTUMISET						
SUUNNITELMAN MUKAISET POISTOT	-1 111 335	-1 034 217	-838 614	-18,9	-865 129	-1 082 008
ARVONALENTUMISET	-257 570	0	0		0	0
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-1 368 905	-1 034 217	-838 614	-18,9	-865 129	-1 082 008
TILIKAUDEN TULOS	1 770 127	-442 519	293 707	-166,4	-451 185	-687 747

TALOUSARVION RAHOITUSLASKELMA 2025

	TP 2023	TA+MUUT.	KH 2025	Ero%	SV1 2026	SV2 2027
TOIMINNAN RAHAVIRTA						
VUOSIKATE	3 139 032	591 698	1 150 321	94,4	413 944	394 261
TULORAHOITUKSEN KORJAUSET	-4 999	0	0		0	0
	3 134 033	591 698	1 150 321	94,4	413 944	394 261
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA						
INVESTOINTIMENOT	-311 921	-1 450 000	-2 445 000	68,6	-6 535 000	-310 000
PYSYVIEN VASTAAVIEN HYÖDYKKEIDEN	35 000	0	0		0	0
	-276 921	-1 450 000	-2 445 000	68,6	-6 535 000	-310 000
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	2 857 111	-858 302	-1 294 679	50,8	-6 121 056	84 261
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA						
ANTOLAINAUKSEN MUUTOKSET						
ANTOLAINASAAMISTEN LISÄYS	-3 894	0	0		0	0
ANTOLAINASAAMISTEN VÄHENNYS	55 708	0	0		0	0
	51 814	0	0		0	0
LAINAKANNAN MUUTOKSET				-28,1		
PITKÄAIKAISTEN LAINOJEN VÄHENNYS	-1 131 214	-1 131 600	-813 600	-28,1	-635 100	-266 700
	-1 131 214	-1 131 600	-813 600	-28,1	-635 100	-266 700
MUUT MAKSUVALMIUDEN MUUTOKSET				-33,3		
TOIMEKSIANTOJEN VAROJEN JA PÄÄOMIEN	15 066	0	0		0	0
VAIHTO-OMAISUUDEN MUUTOS	34 036	0	0		0	0
SAAMISTEN MUUTOS	-518 736	7 500	5 000	-33,3	5 000	0
KOROTTOMIEN VELKOJEN MUUTOS	-883 209	0	0		0	0
	-1 352 844	7 500	5 000	-33,3	5 000	0
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	-2 432 243	-1 124 100	-808 600	-28,1	-630 100	-266 700
RAHAVAROJEN MUUTOS	424 868	-1 982 402	-2 103 279	6,1	-6 751 156	-182 439
RAHAVARAT 31. 12.	10 280 873					
1. 1.	9 911 712	369 160				

9 Käyttötalous

9.1 Kunnanvaltuusto

Toiminta-ajatus

Tehtävä sisältää kunnanvaltuuston toiminnan ja siitä aiheutuvat menot ja tulot.

Sitovat määrärahat/ tuloslaskelma

10 KUNNANVALTUUSTO	TP 2023	TA+MUU T. 2024	KH 2025	Ero %	SV1 2026	SV2 2027
TALOUSARVION TULOSLASKELMA						
TOIMINTATUOTOT						
MYYNTITUOTOT	9 458	16 700	5 500	-67,1	5 610	5 722
MUUT TOIMINTATUOTOT	0	0	0		0	0
TOIMINTATUOTOT	9 458	16 700	5 500	-67,1	5 610	5 722
TOIMINTAKULUT						
HENKILÖSTÖKULUT	-54 838	-83 108	-66 327	-20,2	-67 652	-69 005
PALKAT JA PALKKIOT	-51 477	-76 334	-60 860	-20,3	-62 077	-63 318
HENKILÖSIVUKULUT	-3 361	-6 774	-5 467	-19,3	-5 575	-5 687
ELÄKEKULUT	-2 867	-5 469	-4 629	-15,4	-4 721	-4 816
MUUT HENKILÖSIVUKULUT	-494	-1 305	-838	-35,8	-854	-871
PALVELUJEN OSTOT	-37 999	-40 833	-39 002	-4,5	-36 722	-37 458
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-3 458	-2 250	-4 990	121,8	-5 090	-5 192
MUUT TOIMINTAKULUT	-2 401	-11 280	-7 640	-32,3	-5 753	-5 868
TOIMINTAKULUT	-98 696	-137 471	-117 959	-14,2	-115 217	-117 523
TOIMINTAKATE	-89 237	-120 771	-112 459	-6,9	-109 607	-111 801

*sisältää keskusvaalilautakunnan menot ja tulot

Toiminnan painopistealueet ja kehittämiskohteet

1. Talouden tasapainon turvaaminen taloussuunnitelmakaudella 2025-2027
2. Hallintosäännön ja palkkiosäännön päivittäminen valtuustokaudelle 2025-2029
3. Uuden valtuuston kouluttaminen ja perehdyttäminen

Tilivelvolliset

Kunnanhallitus
Kunnanjohtaja Marjut Ahokas

9.2 Tarkastuslautakunta

Toiminta-ajatus

Valtuusto asettaa tarkastuslautakunnan toimikauttaan vastaavien vuosien hallinnon ja talouden tarkastuksen järjestämistä varten.

Toiminta

Tarkastuslautakunta valmistelee valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat sekä arvioi, ovatko valtuuston asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet toteutuneet.

Tärkeimpinä lautakunnan toimintatapoina tehtävänsä täyttämiseksi ovat katselmukset, kuntalaisten ja vi-
ranhaltijoiden kuuleminen, toimielinten toimintojen tarkastus ja ajantasainen puuttuminen epäkohtiin.

Sitovat määrärahat/ tuloslaskelma

11 TARKASTUSLAUTAKUNTA	TP 2023	TA+MUU T. 2024	KH 2025	Ero%	SV1 2026	SV2 2027
TALOUSARVION TULOSLASKELMA						
TOIMINTAKULUT						
HENKILÖSTÖKULUT	-6 987	-7 173	-8 309	15,8	-8 475	-8 645
PALKAT JA PALKKIOT	-6 746	-6 905	-7 548	9,3	-7 699	-7 853
HENKILÖSIVUKULUT	-241	-268	-761	184,0	-776	-792
ELÄKEKULUT	-221	-212	-684	222,6	-698	-712
MUUT HENKILÖSIVUKULUT	-20	-56	-77	37,5	-78	-80
PALVELUJEN OSTOT	-12 885	-17 768	-17 382	-2,2	-17 729	-18 084
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-121	-350	0	-100,0	0	0
MUUT TOIMINTAKULUT	-290	0	0		0	0
TOIMINTAKULUT	-20 283	-25 291	-25 691	1,6	-26 204	-26 729
TOIMINTAKATE	-20 283	-25 291	-25 691	1,6	-26 204	-26 729

Tilivelvolliset

Tarkastuslautakunta

9.3 Kunnanhallitus

Toiminta-ajatus

Kunnanhallitus johtaa kunnan toimintaa ja vastaa kuntalaissa säädetyistä tehtävistä. Kunnanhallituksen alaisena toimivat palvelukokonaisuudet tuottavat laadukkaita ja ajantasaisia palveluita sisäisille ja ulkoisille asiakkaille. Elinvoima- ja maaseutupalvelut tukevat ja kasvattavat yritysten toimintaa. Työllisyyden hoidossa tavoitteena on toimiva ja tavoitteellinen yhteistyö eri toimijoiden kesken TE2024-uudistuksen käynnistyessä.

Toiminta-ajatus tulosalueittain

Luottamushenkilöstöhallinto

Toimiva luottamushenkilöhallinto tekee tarvittavat päätökset oikea-aikaisesti selkeään ja johdonmukaisen valmistelun pohjalta.

Työllisyys, elinvoima- ja maaseutupalvelut

Kunta edistää työllistymistä yhteistyössä TE-palvelujen ja muiden työllisyyttä edistävien kumppaneidensa kanssa. Yrityskentällä tavoitteena on uusien työpaikkojen luominen ja nykyisten työpaikkojen ja palveluiden turvaaminen muun muassa yritysten omistajanvaihdostilanteissa.

Kehittämisen painopisteenä on luonnonvaroihin ja osaamiseen perustuva yrittäjyys. Yrittäjyyttä edistetään luomalla aitoja kilpailuetuja ja turvaamalla yrittäjille maksuttomat ohjaus- ja neuvontapalvelut Business Joensuu Oy: ltä.

Maaseutupalvelut hoitavat maatalousyrittäjien EU- ja kansallisten tukien haku- ja maksatusprosesseja sekä edistävät yhdessä elinvoimatoiminnan kanssa kylätoimintaa sekä maaseutu- ja kausiasumista.

Hallinto-, talous- ja toimistopalvelut

Hallinto-, talous- ja toimistopalvelut tuottavat ajantasaista ja luotettavaa tietoa hallinnon tueksi sekä laadukasta palvelua niin sisäisille kuin ulkoisille asiakkaille tavoitteenaan hyvä hallintokulttuuri ja tasa-painoinen talous. Kunta hankkii käyttämänsä ravinto- ja puhtauspalvelut Polkka - Pohjois-Karjalan tukipalvelut oy:ltä ja palkkahallinnon sekä osan kirjanpito- ja talouspalvelusta Meidän IT ja talous Oy:ltä.

Konserni

Kuntakonserniin kuuluvien yhtiöiden ja säätiöiden tehtävänä on tuottaa niille määrätty tai annetut tehtävät tuloksekkaasti kuntakonsernin kokonaisuena huomioiden.

Sitovat määrärahat/ tuloslaskelma

15 KUNNANHALLITUS	TP 2023	TA+MUU T. 2024	KH 2025	Ero %	SV1 2026	SV2 2027
TALOUSARVION TULOSLASKELMA						
TOIMINTATUOTOT						
MYYNTITUOTOT	617 156	699 459	589 645	-15,7	601 438	613 466
MAKSUTUOTOT	0	0	220		224	228
TUET JA AVUSTUKSET	228 412	209 877	191 014	-9,0	194 834	198 731
MUUT TOIMINTATUOTOT	3 437	3 300	5 350	62,1	5 457	5 567
TOIMINTATUOTOT	849 005	912 636	786 229	-13,9	801 953	817 992
TOIMINTAKULUT						
HENKILÖSTÖKULUT	-1 408 615	-1 400 461	-980 194	-30,0	-999 798	-1 019 794
PALKAT JA PALKKIOT	-1 111 289	-1 090 896	-746 915	-31,5	-761 852	-777 088
HENKILÖSIVUKULUT	-297 326	-309 565	-233 279	-24,6	-237 946	-242 706
ELÄKEKULUT	-259 327	-266 482	-209 035	-21,6	-213 215	-217 480
MUUT HENKILÖSIVUKULUT	-37 999	-43 083	-24 244	-43,7	-24 731	-25 226
PALVELUJEN OSTOT	-1 045 785	-1 179 108	-1 856 778	57,5	-1 743 377	-1 778 239
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-16 819	-15 400	-12 556	-18,5	-12 808	-13 062
AVUSTUKSET	-552 885	-586 000	-845 360	44,3	-843 907	-860 785
MUUT TOIMINTAKULUT	-169 870	-128 964	-168 464	30,6	-171 834	-175 269
TOIMINTAKULUT	-3 193 974	-3 309 933	-3 863 352	16,7	-3 771 724	-3 847 149
TOIMINTAKATE	-2 344 968	-2 397 297	-3 077 123	28,4	-2 969 771	-3 029 157

Toiminnan painopistealueet ja kehittämiskohteet

1. Talouden tasapainosta huolehtiminen
2. Organisaatorakenteen toteutumisen seuranta
3. Konsernirakenteen muutosten valmistelu ja koordinoiminen
4. Monipuolisten yrityspalvelujen järjestäminen Business Joensuu Oy:n ostopalveluna tavoitteena olemassa olevien työpaikkojen säilyminen ja uusien syntyminen
5. Kumppanuuksista huolehtiminen ja verkostoyhteistyön vahvistaminen varautumisessa, tapahtumien järjestämisessä sekä edunvalvonnassa

Tilivelvolliset

Kunnanhallitus
Kunnanjohtaja Marjut Ahokas

9.4 Hyvinvointilautakunta

Toiminta-ajatus

Ilomantsi tarjoaa laadukkaat varhaiskasvatuspalvelut sekä mahdollisuuden elinikäiseen oppimiseen ja itsensä kehittämiseen sekä järjestää aktiivista elämää edistäviä palveluita kuntalaisille.

Toiminta-ajatus tulosalueittain

Hallinto

Hallinto johtaa ja kehittää tasapuolisesti sivistystoimen eri sektoreita sekä luo henkilökunnalle mahdollisuudet toteuttaa asetetut tavoitteet. Pielisen-Karjalan musiikkiopisto tarjoaa lapsille ja nuorille korkeatasoista musiikinopetusta.

Maahanmuutto: Maahanmuuttajapalvelut tarjoaa neuvontaa maahanmuuttajille ja auttaa hoitamaan viiranomaisasioita.

Varhaiskasvatus

Varhaiskasvatus tarjoaa hyvää ja turvallista perushoitoa ja lapsen ikä- ja kehitystasoa vastaavaa toimintaa.

Perus- ja lukio-opetus

Perus- ja lukio-opetus tarjoavat laadukasta perus- ja yleissivistävää opetusta.

Kirjasto

Edistää väestön yhtäläisiä mahdollisuuksia sivistykseen, kirjallisuuden ja taiteen harrastukseen, jatkuvan tietojen, taitojen ja kansalaisvalmiuksien kehittämiseen sekä tukee paikallista kulttuuritoimintaa ja kansalaisaktiivisuutta.

Liikunta- ja nuoriso

Tarjoaa monipuolisia liikuntaharrastuksia ja järjestää nuorten ja erityisnuorten kasvua edistävää toimintaa.

Kansalaisopisto

Järjestää vapaan sivistystyön koulutusta.

Sitovat määrärahat/ tuloslaskelma

32 HYVINVOINTILAUTAKUNTA	TP 2023	TA+MUUT. 2024	KH 2025	Ero %	SV1 2026	SV2 2027
TALOUSARVION TULOSLASKELMA						
TOIMINTATUOTOT						
MYYNITUOTOT	170 345	94 650	186 450	97,0	187 179	187 922
MAKSUTUOTOT	219 091	153 700	147 600	-4,0	150 552	153 562
TUET JA AVUSTUKSET	60 603	12 500	112 000	796,0	114 140	116 324
MUUT TOIMINTATUOTOT	44 165	36 050	11 510	-68,1	11 740	11 974
TOIMINTATUOTOT	494 204	296 900	457 560	54,1	463 611	469 782
TOIMINTAKULUT						
HENKILÖSTÖKULUT	-5 470 083	-5 490 014	-5 746 269	4,7	-5 861 193	-5 978 420
PALKAT JA PALKKIOT	-4 385 525	-4 371 333	-4 646 395	6,3	-4 739 321	-4 834 105
HENKILÖSIVUKULUT	-1 084 558	-1 118 681	-1 099 874	-1,7	-1 121 872	-1 144 315
ELÄKEKULUT	-928 067	-940 880	-943 255	0,3	-962 121	-981 365
MUUT HENKILÖSIVUKULUT	-156 490	-177 801	-156 619	-11,9	-159 751	-162 950
PALVELUJEN OSTOT	-2 671 385	-3 165 312	-3 054 173	-3,5	-3 115 257	-3 177 552
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-222 444	-202 350	-199 770	-1,3	-203 765	-207 832
AVUSTUKSET	-131 406	-112 200	-96 500	-14,0	-98 430	-100 399
MUUT TOIMINTAKULUT	-1 346 775	-1 318 443	-1 350 300	2,4	-1 377 305	-1 404 847
TOIMINTAKULUT	-9 842 092	-10 288 319	-10 447 012	1,5	-10 655 950	-10 869 050
TOIMINTAKATE	-9 347 888	-9 991 419	-9 989 452	-0,0	-10 192 339	-10 399 268

Toiminnan painopistealueet ja kehittämiskohteet

1. Uuden koulun suunnittelutyöhön osallistuminen
2. Kotoutumispalvelujen kehittäminen uudistuvaa lainsäädäntöä vastaavaksi
3. Sivistysosaston organisaatiomuutoksen käytäntöön vieminen

Tilivelvolliset

Hyvinvointilautakunta
sivistysjohtaja -lukion rehtori Päivi Nenonen

9.5 Kuntaympäristölautakunta

Toiminta-ajatus

Ilomantsin rakennettu ympäristö on hyvin hoidettu ja viihtyisä. Sisäisille asiakkaille annettavilla palveluilla tuetaan kunnan peruspalveluiden tuottamista.

Toiminta-ajatus tulosalueittain

Maankäyttö ja ympäristö

Tulosalue vastaa kunnan maa-alueiden käytöstä ja kaavoitusasioista, huolehtii rakennusvalvonnan, ympäristönsuojelun ja asuntotoimen viranomaistehtävistä, tarjoaa sisäisille asiakkaille suunnittelu-, rakennuttamis- ja toimistopalveluita ja kehittää teknisen sektorin toimintoja.

Toimitilat

Tulosalue huolehtii kunnan kiinteistöjen huolto- ja kunnossapidon tehtävistä sekä tarjoaa rakentamispalveluita sisäisille asiakkaille.

Kuntatekniikka

Tulosalue huolehtii muun muassa kunnallistekniikan sekä taajaman liikenne- ja viheralueiden kunnosta.

Sitovat määrärahat/ tuloslaskelma

40 KUNTAYMPÄRISTÖLAUTAKUNTA	TP 2023	TA+MUUT . 2024	KH 2025	Ero%	SV1 2026	SV2 2027
TALOUSARVION TULOSLASKELMA						
TOIMINTATUOTOT						
MYYNITUOTOT	881 107	1 022 260	1 016 250	-0,6	1 036 385	1 056 923
MAKSUTUOTOT	30 055	25 000	23 000	-8,0	23 460	23 929
TUET JA AVUSTUKSET	1 423	50	0	-100,0	0	0
MUUT TOIMINTATUOTOT	2 923 016	2 812 249	3 022 831	7,5	1 946 569	1 976 922
TOIMINTATUOTOT	3 835 601	3 859 559	4 062 081	5,2	3 006 414	3 057 774
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN						
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	54 691	54 000	24 000	-55,6	24 480	24 970
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	54 691	54 000	24 000	-55,6	24 480	24 970
TOIMINTAKULUT						
HENKILÖSTÖKULUT	-1 043 417	-1 098 752	-893 142	-18,7	-860 862	-872 376
PALKAT JA PALKKIOT	-791 375	-808 355	-681 824	-15,7	-653 920	-662 274
HENKILÖSIVUKULUT	-252 042	-290 397	-211 318	-27,2	-206 942	-210 102
ELÄKEKULUT	-224 624	-257 924	-188 689	-26,8	-185 265	-188 151
MUUT HENKILÖSIVUKULUT	-27 418	-32 473	-22 629	-30,3	-21 677	-21 951
PALVELUJEN OSTOT	-1 270 092	-1 215 260	-826 075	-32,0	-799 854	-811 189
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-1 197 336	-1 088 190	-1 156 900	6,3	-1 032 458	-1 038 614
AVUSTUKSET	-118 490	-122 300	-120 000	-1,9	-122 400	-124 848
MUUT TOIMINTAKULUT	-1 038 074	-1 134 129	-1 193 923	5,3	-1 191 960	-1 215 457
TOIMINTAKULUT	-4 667 409	-4 658 631	-4 190 040	-10,1	-4 007 534	-4 062 484
TOIMINTAKATE	-777 117	-745 072	-103 959	-86,0	-976 640	-979 740

Toiminnan painopistealueet ja kehittämiskohteet

1. Vesihuollon turvaaminen saneeraamalla ja uudisrakentamisella
2. Kaavoituksen kehittäminen elinkeinoelämää ja asumista palvelevaksi
3. Toimitilojen kunnostaminen ja uuden koulun suunnittelu

Tilivelvolliset

Kuntaympäristölautakunta
tekninen johtaja Jari Ahponen